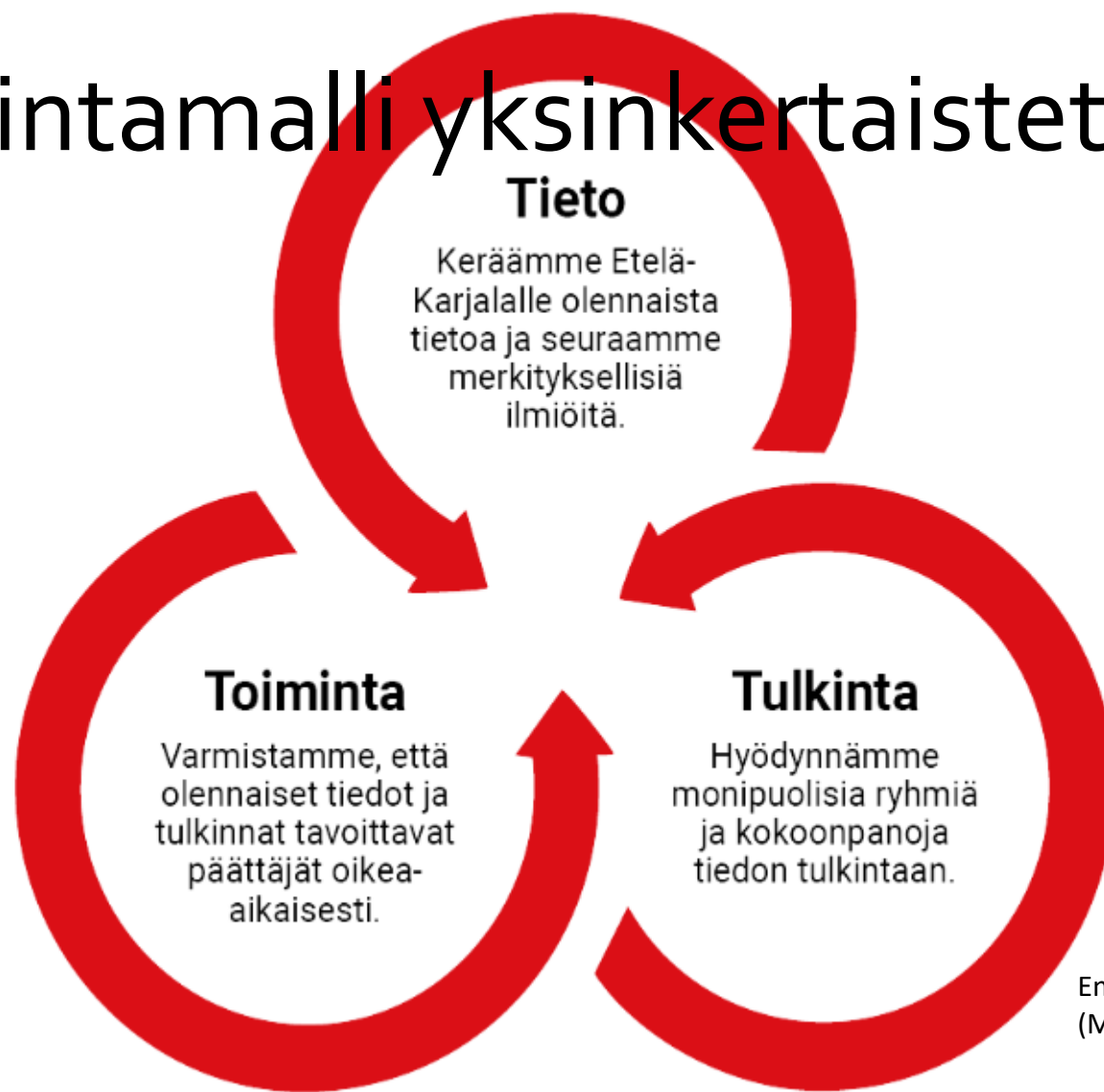

Ehdotus ennakkoinnin ja tulevaisuustyön kehittämiseksi Etelä-Karjalassa

Toimintamalli yksinkertaistettuna

Ennakointitoimintamallin lähtökohta
(Michel Godet 1994: From Anticipation to Action)

Ehdotus: Ennakointi- ja tulevaisuustyön malli

1. Tavoite

Luoda systemaattinen malli, joka tukee alueen kehityksen ennakkointia, strategista päätöksentekoa ja tiedolla johtamista.

2. Rakenteen pääelementit

- **Strateginen taso: Tulevaisuusryhmä**
 - Edustuksellinen ryhmä (johto, keskeiset sidosryhmät).
 - Vastaa linjauksista ja strategisista valinnoista.
 - Kokoontuu 2-4 kertaa vuodessa ja tarvittaessa.
- **Operatiivinen taso: Asiantuntija-/toiminnallinen “nyrkki”**
 - Valmistelee aineistot, skenaariot ja signaalit tulevaisuusryhmälle.
 - Vastaa tiedon keruusta, analyysistä ja visualisoinnista.
 - Suunnittelee ja fasilitoi työpajoja ja osallistavaa ennakkointia.

Millaista tietoa on tarjolla?

- / [Sitran](#) megatrendit, heikot signaalit ja muu tulevaisuustieto ja menetelmäkehitys, mm. [Tulevaisuudentekijän työkalupakki](#)
- / [Osaamistarvekompassi.fi](#)
- / OPH:n ja OKM:n [Osaamisen ennakointifoorumi](#) (?)
- / JOTPA:n [ennakointi](#) (Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus)
- / Kansallinen ennakointiverkosto (KEV) – [Sitra kehittää](#)
- / Valtioneuvoston kanslian (VNK) [tulevaisuustyö ja ennakointi](#)
- / Eduskunnan tulevaisuusvaliokunta - [julkaisuja](#)
- / EU:n ennakointiverkosto ja [Euroopan komission strateginen ennakointitoiminta](#)
- / Maakuntien ennakointiyhteistyö ja hankkeiden tulokset. Alue-ennakoinnin vuosiseminaarit.
- / [Tulevaisuuden tutkimuskeskus](#). Tutkimukset eri aihealueilta.
- / Kiinnostavat tiedot ja ilmiöt esiin kaikilta Etelä-Karjalan tulevaisuusryhmän jäseniltä.
- / Etelä-Karjalan oman Tulevaisuusverkoston ”Ilmiöbongareilta” – tähän jokin alusta?

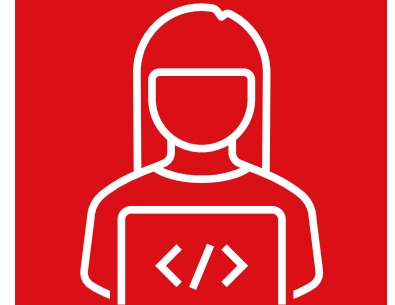
Mahdollisia tiedon käyttäjiä ja tulkitsijoita

/ Esimerkkejä:

- Alueen kuntajohtajista koostuva Lappeenranta-Imatra-kaupunkiseudun työvaliokunta on määritellyt ennakkoinnin yhdeksi tärkeäksi teemakseen.
- Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR)
- Maakuntahallitus ja -valtuusto
- Neuvottelukunnat, valiokunnat tms. (esim. Etelä-Karjalan Yrittäjät, Etelä-Karjalan kauppakamari)
- Maakunnallinen HYTE-yhdyspintaryhmä
- EKTURVA – Etelä-Karjalan turvallisuus- ja valmiustoimikunta
- Etelä-Karjalan liiton asiantuntijat ja liiton koordinoimat työryhmät ja verkostot
- Maakunnan muut ”viisasten kerhot”, jotka voisivat tehdä tulkintaa ilmiöistä ja signaaleista, ja tuotetaan heille valmista aineistoa, josta aloittaa. Esim. nuorisovaltuustot.
- Yhteiset tilaisuudet laajan merkityksellistämisen areenoina; esim. Saimaan ammattiopisto Sampon TU-LE-foorumit, Maakuntapäivä...

Etelä-Karjalan tulevaisuusryhmän rooli

- / Kerätään tulevaisuusryhmältä ja –verkostolta ennalta havaintoja, ilmiöitä ja syötteitä, mistä työrukkanen hankkii lisää tietoa. Tätä tehtävä jatkuvasti, hyvissä ajoin ennen kokouksia.
- / Tulevaisuusryhmälle koostetaan kokoukseen ennakkoaineisto. Voidaan hyödyntää esimerkiksi Sitran, alue-ennakoinnin vuosiseminaarin (?) ja muita aineistoja, kuten ilmiötarkasteluja.
- / Keskustelusta on tultava jokin tuotos. Blogikirjoitus ennakkointisivuille, koonti ehdotetuista toimenpiteistä, selkeä esitys ydinviesteistä, jota voidaan jakaa ja viedä tiedolla johtamisen tueksi ja päätöksentekoon.

Ennakointinyrkki tai vastaava työrukkanen

- / Tähän ennakkoinnin tekijöitä, joilla on kädet ennakkoinnin savessa sekä aito kiinnostus ilmiöiden ja teemojen esiin kaivamiseen, signaalien ja trendien tunnistamiseen.
- / Asiantuntijapohjainen, silti joustava rakenne
- / Kokoontumiset: Teams, live? Sykli?
- / Keitä mukaan?
 - EVK, E-K liitto
 - Etelä-Karjalan työllisyysalue
 - Koulutuksen järjestäjiltä ehdotuksia?
- / Tulkintakeskustelulle etsitään toimiva rakenne. Yritetään tunnistaa muutosten ituja ennen kuin ne ovat näkyvää valtavirtaa. Tulkintakeskustelujen tuotokset viedään tulevaisuusryhmän käsittelyyn.

Tulkintakeskustelujen alustava rakenne

- **Katsaus ilmiöihin ja havaintoihin**
- **Ilmiöiden poiminta:** Mitä edustamasi organisaation kannalta kiinnostavia ilmiöitä? Miksi?
- **Merkityksellistäminen:** Mitä merkitsevät Etelä-Karjalalle? Mahdollisuudet/uhat/hyötyjä?
- **Kohti toimintaa:** Mitä tarkoittaa E-K toiminnan ja oman taustaorganisaation toiminnan kannalta?
- **Ydinviestien kirkastaminen**

Haaste: sitoutuminen ja ajankäyttö

Miten tieto siirtyy toiminnaksi?

- / Kaikki tahot tyypillisesti sanovat ottavansa tietoa mielellään vastaan. Aktiivisuuden tasot vaihtelevat:
 - Käyttää saamaansa tietoa omassa organisaatiossaan.
 - Osallistuu aktiivisena keskustelijana ja linkittäjänä ennakkoinnin tapahtumiin/työryhmiin.
 - Tuottaa ennakkoinnissa hyödynnettävää tietoa ja on valmis jakamaan sitä myös muille.
- / Edellä esitetyistä ryhmistä osa on jo valmiiksi kykeneviä tekemään päätöksiä ja viemään asioita eteenpäin. Osa valmistelee päätöksentekoa kunnissa, alueorganisaatioissa, yksityisissä yrityksissä. Tiedon tarvetta ja käyttöä pitää analysoida, jotta tieto palvelee käyttäjiä tarkoituksenmukaisesti.
- / Päätöksiä valmisteltaessa pitää osata paremmin tuoda esiin ja ottaa huomioon päätösten ja valintojen **tulevaisuusvaikutukset**.

Tulevaisuusverkosto

- / Sähköpostilistalle voi liittyä viestillä:
anni.laihanen@ekarjala.fi
- / Eteläkarjalaisesta ennakkoinnista ja tulevaisuustyöstä kiinnostuneiden ryhmä, jolle lähetetään tietoa ennakkoinnista, tapahtumista ja kutsutaan heitä mukaan bongaamaan kiinnostavia ilmiöitä ja tulkitsemaan ennakointitietoa omasta, organisaationsa tai ylipäänsä eteläkarjalaisesta näkökulmasta. Liittymislinkki myös E-K liiton ennakointisivuilla.
- / Tulevaisuusverkostolle voisi kokeilla myös jotakin aktivoivaa toimintaa; esimerkiksi kiinnostuneille ilmiöbongareille Whatsapp-ryhmää, säännöllisesti 1 krt/kk "Tulevaisuustiistai"-Teamsia tai pientä tapahtumaa vuodenkulun mukaan (esim. piknik alkukesästä).

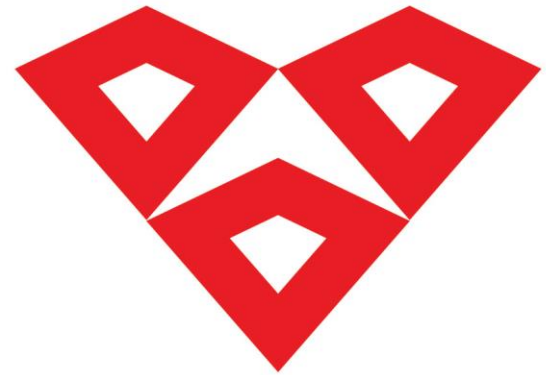
Ennakointisivut

- / [Ennakointi - Etelä-Karjalan liitto](#)
- / Koska maakunnallisen ennakkoinnin koordinaatio on Etelä-Karjalan liitossa, sivut linkitettiin tunnistettavasti liiton muuhun toimintaan ja visuaaliseen ilmeeseen.
- / Tapahtumia-sivu on linkitetty Etelä-Karjalan tapahtumakalenteriin, josta alueella järjestettävät tulevaisuus –ja ennakointitapahtumat voi linkittää näkyviin myös ennakointisivuille. Esiin halutaan myös muiden järjestämiä tapahtumia.
- / Tulkintoja-sivulla tapahtuu eniten: blogikirjoituksia tulkintakeskusteluista, ajankohtaisista ja havaituista ilmiöistä sekä otteita Luotain-hankkeen loppujulkaisusta.
- / Huomio toimintaympäristön seurantaan tilastotiedon avulla:
<https://liitto.ekarjala.fi/tietopankki/tilastot/etela-karjalan-elinvoimakatsaus/>
- / Kehitellään myös PESTE-pohjaista arvioinnin ja seurannan kehikkoa toimintaympäristön muutosten havainnointiin.

Tulevaisuustyön jatkumo

- / Ennakointi on hankkeen myötä tullut alueella näkyvämmäksi ja kiinnostus sen hyödyntämiseen on lisääntynyt. Esimerkiksi osaamistarpeita koskevaa ennakointitietoa voidaan parhaiten tuottaa ja jakaa koulutuksen järjestäjien, Etelä-Karjalan työllisyysalueen, Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen, Etelä-Karjalan Yrittäjien, Etelä-Karjalan kauppakamarin sekä Etelä-Karjalan liiton ym. yhteistyössä.
- / Etelä-Karjalan liitossa tulevaisuustyö jatkuu osana liiton normaalia toimintaa ennakointisivuja ja tulevaisuusverkoston toimintaa ylläpitämällä, koordinoimalla ja kehittämällä.
- / Etelä-Karjalan liiton, Kymenlaakson liiton, Päijät-Hämeen liiton ja Kaakkois-Suomen elinvoimakeskuksen ennakointiyhteistyötä vahvistetaan.
- / Saimaan ammattiopisto Sampossa työelämä- ja sidosryhmäyhteistyön kehittäminen jatkuu tulevaisuus- ja työelämäfoorumien (TU-LE) avulla.
- / KaakkoAct-hanke meneillään.

Kiitos!

**ETELÄ-
KARJALAN
LIITTO**

- / Etelä-Karjalan liitto on lakisääteinen kuntayhtymä. Liiton keskeisiä tehtäviä ovat alueiden kehittäminen, maakuntakaavoitus ja maakunnan edunvalvonta.
- / Etelä-Karjalan liitto
Kauppakatu 40 D
53100 Lappeenranta
kirjaamo@ekarjala.fi
liitto.ekarjala.fi